ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 14.12.1984 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

143

VYHLÁŠKA
Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky
z 15. novembra 1984
o základnej škole

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 14 ods. 2 písm. a), § 22a ods. 2 a § 23 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 50/1984 Zb.) a po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky podľa § 43 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon):

§ 1
Úvodné ustanovenie

Táto vyhláška upravuje plnenie povinnej školskej dochádzky a organizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole a pravidlá hodnotenia, klasifikácie a správania žiakov.

Plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole

§ 2

(1) Zápis do prvého ročníka základnej školy (ďalej len „škola“) je každoročne od 15. januára do 15. februára. Miesto a čas zápisu určí riaditeľ školy. V miestach, kde je viac škôl, určí čas zápisu jednotne okresný národný výbor, ktorý školu odborne vedie (ďalej len „národný výbor“).[1]) Ak zákonný zástupca dieťaťa alebo jeho pestún alebo občan, prípadne ústav, ktorému bolo dieťa na základe súdneho rozhodnutia zverené do výchovy (ďalej len „zástupca žiaka“), požiada o to, aby do školy bolo prijaté dieťa, ktoré dovŕši šiesty rok veku až v čase od začiatku školského roku,[2]) je povinný predložiť vyjadrenie okresnej pedagogicko-psychologickej poradne a obvodného detského lekára.

(2) Odloženie začiatku povinnej školskej dochádzky[2]) navrhuje riaditeľ školy, obvodný detský (školský) lekár, riaditeľka materskej školy, okresná pedagogicko-psychologická poradňa alebo zástupca žiaka; o možnosti odloženia začiatku povinnej školskej dochádzky škola informuje zástupcu žiaka pri zápise.

(3) Žiak plní povinnú školskú dochádzku v škole, v obvode ktorej má trvalý alebo prechodný pobyt. Na návrh zástupcu žiaka, riaditeľa školy alebo národného výboru môže žiak zo závažných výchovných alebo osobných dôvodov plniť povinnú školskú dochádzku v inej škole, a to na základe súhlasu riaditeľa školy, ktorú žiak navštevuje, a riaditeľa školy, ktorú žiak má navštevovať, ak ide o prevedenie na inú školu v rámci územného obvodu jedného národného výboru; ak ide o prevedenie na inú školu v územnom obvode iného národného výboru, robí sa tak po dohode obidvoch národných výborov.

(4) Prevedenie žiaka do inej školy sa musí prerokovať so zástupcom žiaka; pri prevedení žiaka treba dbať, aby dochádzka do inej školy než do školy, v obvode ktorej má trvalý alebo prechodný pobyt, nespôsobovala žiakovi ťažkosti.

(5) Ak sa žiak prevádza do inej školy, zašle riaditeľ doterajšej školy škole, do ktorej sa žiak prevádza, dokumentáciu o žiakovi a záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené klasifikačné obdobie.

(6) Ak sa žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní, zástupca žiaka je povinný oznámiť škole bez zbytočného odkladu príčinu jeho neprítomnosti. Za dôvod ospravedlniteľnej neprítomnosti žiaka v škole sa uznáva najmä choroba žiaka, prípadne lekárom nariadený zákaz jeho dochádzky do školy, mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky alebo náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov, mimoriadne udalosti v rodine žiaka alebo účasť žiaka zaradeného do systému vrcholového športu na organizovanej športovej príprave, na súťažiach a v štátnej reprezentácii.

(7) Neprítomnosť žiaka ospravedlňuje zástupca žiaka; vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch škola môže vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Ak ochorie žiak alebo niektorá z osôb, s ktorými býva, alebo je v trvalom styku, na prenosnú chorobu, oznámi to zástupca žiaka ihneď riaditeľovi školy.

§ 3

(1) Zo zdravotných a iných vážnych dôvodov možno žiaka úplne alebo čiastočne oslobodiť od vyučovania niektorého predmetu, a to na celý školský rok alebo na jeho časť. Žiaka oslobodzuje riaditeľ školy na základe vyjadrenia vyučujúceho učiteľa a obvodného detského (školského) lekára.

(2) Žiak, ktorý bol oslobodený od vyučovania niektorého predmetu, musí byť prítomný na vyučovaní tohto predmetu a zamestnáva sa pomocnými úlohami pri vyučovaní; ak je predmet zaradený na prvú alebo poslednú vyučovaciu hodinu, žiak sa jeho vyučovania nezúčastňuje.

(3) Žiakom, ktorí boli oslobodení od povinnosti dochádzať do školy[3]) a sú v domácom ošetrení, poskytuje škola individuálne vyučovanie v rozsahu najmenej dvoch vyučovacích hodín týždenne. Zástupca žiaka je povinný utvoriť učiteľom, ktorí zabezpečujú individuálne vyučovanie, podmienky na túto činnosť.

(4) Mimoriadne nadaného žiaka môže riaditeľ školy preradiť do vyššieho ročníka bez absolvovaní predchádzajúceho ročníka[4]) na základe výsledkov komisionálneho preskúšania, vyjadrenia obvodného detského (školského) lekára a okresnej pedagogicko-psychologickej poradne; žiaka možno preradiť do vyššieho ročníka len so súhlasom zástupcu žiaka.

§ 4

(1) Do tried s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov alebo skupín predmetov[5]) zaraďuje žiaka riaditeľ školy na základe odporúčania školy, do ktorej žiak dochádza, a podľa nadania a predpokladov žiaka; nadanie a predpoklady žiaka sa overia komisionálnym preskúšaním. Na zaradenie žiaka do týchto tried je potrebný súhlas zástupcu žiaka.

(2) Žiaka, ktorý nepreukáže predpoklady na plnenie povinnej školskej dochádzky v triedach uvedených v odseku 1 (trvale neuspokojivý prospech, zdravotné dôvody, výchovné dôvody a pod.), preradí riaditeľ školy na konci klasifikačného obdobia po prerokovaní v pedagogickej rade a po oznámení zástupcovi žiaka do príslušnej školy (triedy), v ktorej má plniť povinnú školskú dochádzku. Ak o preradenie žiaka požiada zástupca žiaka, alebo to zo zdravotných dôvodov

navrhne obvodný detský (školský) lekár, riaditeľ školy preradí žiaka aj počas klasifikačného obdobia.

Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti základnej školy

§ 5

(1) Vyučovanie sa začína o 8. hodine; podľa miestnych podmienok môže riaditeľ školy určiť začiatok vyučovania odlišne, a to v rozmedzí od 7.30 hod. do 8.30 hod.; v triedach s rozšíreným vyučovaním telesnej a športovej výchovy môže riaditeľ školy určiť začiatok vyučovania na 7. hodinu. Ak sa z priestorových dôvodov nemôže vyučovanie zabezpečiť pre všetkých žiakov v predpoludňajších hodinách, organizuje sa v dvoch smenách; smenové vyučovanie sa organizuje len vo výnimočných prípadoch. Vyučovanie a výchovná činnosť sa musia skončiť do 18. hodiny.

(2) Stredajšie popoludnie a pri smenovom vyučovaní stredajšie dopoludnie je určené predovšetkým na činnosť Pionierskej organizácie Socialistického zväzu mládeže, na mimoškolskú záujmovú činnosť a na odpočinok žiakov. Na túto časť dňa sa vyučovanie nezaraďuje a učitelia neukladajú žiakom písomnú domácu prípravu.

(3) Vyučovacia hodina trvá 45 minút. Predlžovanie vyučovacích hodín sa nedovoľuje. Spravidla po druhej vyučovacej hodine je hlavná prestávka v dĺžke 15 až 30 minút. Jej dĺžku určí riaditeľ školy. Žiaci cez hlavnú prestávku opúšťajú učebňu; ak sú na to utvorené podmienky, žiaci sa cez hlavnú prestávku zdržiavajú mimo školskej budovy v určených priestoroch školy. Medzi ostatnými vyučovacími hodinami sú desaťminútové prestávky. Prestávka medzi dopoludňajším a popoludňajším vyučovaním trvá najmenej 60 minút. Pri vyučovaní na dve smeny možno skrátiť každú vyučovaciu hodinu popoludňajšej smeny na 40 minút. V školách s internátom sa dĺžka vyučovacích hodín neskracuje.

(4) V prvom ročníku sa vyučuje v jednom slede v rozsahu najviac štyroch vyučovacích hodín, v druhom až štvrtom ročníku piatich vyučovacích hodín, v piatom až ôsmom ročníku šiestich vyučovacích hodín. Žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni najviac sedem vyučovacích hodín vrátane nepovinných predmetov, žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka osem vyučovacích hodín.

(5) Škola organizuje školské výlety. Ich program schvaľuje riaditeľ školy, ktorý ich zaradí do pracovného plánu školy. Pre žiakov, ktorí sa na výlete nezúčastnia, zabezpečí sa náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka sa v školskom roku môže zorganizovať jeden jednodenný výlet, pre žiakov piateho až ôsmeho ročníka dva jednodenné alebo jeden dvojdenný výlet. Žiakom piateho až ôsmeho ročníka možno školský výlet predĺžiť o dva dni pracovného pokoja.

(6) Branná výchova ako organická súčasť výchovy a vzdelávania žiakov sa uskutočňuje všetkými prostriedkami výchovno-vzdelávacej práce vrátane záujmovej činnosti.[6])

(7) Súčasťou vyučovania brannej výchovy a telesnej výchovy je základný plavecký výcvik a v siedmom ročníku základný lyžiarsky výcvik. Školy, ktoré nemajú vhodné terénne a klimatické podmienky na lyžiarsky výcvik v mieste školy alebo v najbližšom okolí, výcvik organizujú formou lyžiarskych výchovno-výcvikových zájazdov do hôr.

(8) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je výchova k dopravnej disciplíne. Zabezpečuje sa v spolupráci s Pionierskou organizáciou Socialistického zväzu mládeže, s orgánmi Verejnej bezpečnosti, so Zväzom pre spoluprácu s armádou, s Československým červeným krížom, so združením rodičov a priateľov školy a pod.

Pravidlá hodnotenia a klasifikácie žiaka základnej školy

§ 6
Stupne hodnotenia a klasifikácie

(1) Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:
1 - výborný
2 - chválitebný
3 - dobrý
4 - dostatočný
5 - nedostatočný.

(2) Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:
1 - veľmi dobré
2 - uspokojivé
3 - menej uspokojivé
4 - neuspokojivé.

(3) Celkový prospech žiaka sa hodnotí

a) v 1. až 4. ročníku školy týmito stupňami:
prospel
neprospel,

b) v 5. až 8. ročníku školy týmito stupňami:
prospel s vyznamenaním
prospel veľmi dobre
prospel
neprospel.

(4) Výsledky práce v záujmových útvaroch organizovaných školou sa hodnotia týmito stupňami:
pracoval úspešne

pracoval.

§ 7
Celkové hodnotenie žiaka

(1) Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje výsledky klasifikácie v jednotlivých vyučovacích predmetoch a klasifikáciu jeho správania.

(2) Ak nie je možné žiaka klasifikovať na konci prvého polroka pre vážne objektívne príčiny, riaditeľ školy určí na jeho klasifikáciu náhradný termín, a to tak, aby sa táto klasifikácia žiaka mohla vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Ak nie je možné klasifikovať žiaka ani v náhradnom termíne, žiak sa za prvý polrok neklasifikuje.

(3) Ak nie je možné klasifikovať žiaka na konci druhého polroka pre vážne objektívne príčiny, riaditeľ školy určí na jeho klasifikáciu náhradný termín, a to tak, aby sa táto klasifikácia žiaka mohla vykonať najneskôr do 15. októbra. Do toho času žiak navštevuje podmienečne najbližší vyšší ročník.

§ 8

(1) Ak má zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie v jednotlivých predmetoch na konci prvého a druhého polroka, môže do troch dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie,

požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka; ak príslušný predmet vyučuje sám riaditeľ školy, môže zástupca žiaka požiadať o komisionálne preskúšanie národný výbor. Riaditeľ školy, prípadne národný výbor posúdia oprávnenosť žiadosti a oznámia zástupcovi žiaka, či bude žiak preskúšaný.

(2) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne, najneskôr do desiatich dní; ak pre neprítomnosť žiaka nie je možné preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ školy zástupcovi žiaka; ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné.

§ 9
Opravné skúšky

(1) Žiakovi piateho až ôsmeho ročníka školy, ktorý je na konci druhého polroka klasifikovaný stupňom „nedostatočný“ najviac z dvoch predmetov, umožní riaditeľ školy vykonať opravné skúšky.

(2) Opravné skúšky sa konajú posledný týždeň hlavných prázdnin. Termín určí riaditeľ školy. Ak žiak z vážnych dôvodov nemôže prísť na opravné skúšky, riaditeľ školy mu umožní vykonať opravné skúšky najneskôr do 15. septembra; do toho času žiak navštevuje podmienečne najbližší vyšší ročník. Žiak môže v jednom dni robiť iba jednu opravnú skúšku.

(3) Ak žiak nepríde na opravné skúšky v určenom termíne bez odôvodneného ospravedlnenia, klasifikuje sa v predmete, z ktorého mal robiť opravnú skúšku, stupňom „nedostatočný“.

(4) Opravné skúšky sa konajú ako komisionálne skúšky.

§ 10

Ak žiak kurzu (vrátane jeho externej formy) na doplnenie vzdelania poskytovaného základnou školou[7]) bol pri skúškach na záver tohto kurzu klasifikovaný stupňom „nedostatočný“, umožní mu riaditeľ školy vykonať opravnú skúšku. Ak bol žiak stupňom „nedostatočný“ klasifikovaný najviac z dvoch predmetov, môže opravné skúšky vykonať do dvoch mesiacov, ak bol stupňom „nedostatočný“ klasifikovaný z viac predmetov, môže opravné skúšky vykonať najskôr za pol roka.

§ 11
Pravidlá správania (školský poriadok)

(1) Žiak je povinný slušne sa v škole správať, dbať na pokyny pedagogických pracovníkov, podľa svojich schopností sa svedomite pripravovať na vyučovanie a dodržiavať vnútorný poriadok školy. Žiak je povinný správať sa aj mimo vyučovania, a to aj počas voľných dní a prázdnin, tak, aby neporušoval zásady socialistického spolunažívania a mravné normy socialistickej spoločnosti a robil česť škole aj sebe.

(2) Žiak je povinný chodiť do školy pravidelne a včas podľa rozvrhu hodín a zúčastňovať sa činností, ktoré škola organizuje. Účasť na vyučovaní nepovinných predmetov a dochádzka do záujmových krúžkov, do školskej družiny a školského klubu je pre zaradených žiakov povinná.

(3) Žiak musí byť v škole vhodne, čisto a bez výstredností oblečený a upravený.

(4) Žiak je povinný šetriť učebnice a školské potreby, udržiavať v poriadku a v čistote svoje miesto, triedu a ostatné školské priestory, chrániť socialistický majetok pred poškodením; je povinný nosiť do školy učebnice a školské potreby podľa rozvrhu hodín a pokynov učiteľov.

(5) Pred skončením vyučovania žiaci nesmú bez dovolenia vychádzať zo školskej budovy; zdržovať sa v školských priestoroch v čase mimo vyučovania môže žiak len za podmienok určených vnútorným poriadkom školy.

(6) Žiak je povinný chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov; žiakom sú zakázané všetky činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé (napríklad fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok).

(7) Návšteva podnikov verejného stravovania bez sprievodu zástupcu žiaka alebo ním poverenej osoby sa žiakom povoľuje len v dennom čase, ak sa potrebujú najesť alebo vypiť si nealkoholický nápoj. Žiaci sa môžu zúčastniť na filmových, divadelných predstaveniach a iných kultúrnych alebo zábavných programoch, ak sú prístupné školskej mládeži. Ak ide o večerné predstavenie, môžu ich navštíviť len v sprievode zástupcu žiaka alebo ním poverených osôb.

(8) Žiak môže účinkovať opakovane v divadle, vo filme, v televízii alebo v iných obdobných verejných vystúpeniach, ktoré neorganizuje škola, len so súhlasom riaditeľa školy.

§ 12
Výchovné opatrenia

(1) Pochvaly a iné ocenenia[8]) sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin, za dlhodobú úspešnú prácu pre kolektív.

(2) Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade.

(3) Ústnu alebo písomnú pochvalu udeľuje žiakovi pred kolektívom triedy alebo školy triedny učiteľ, riaditeľ školy, zástupca národného výboru alebo zástupca spoločenskej organizácie.

(4) V osobitne odôvodnených prípadoch (napríklad statočný čin, ktorým bol zachránený ľudský život alebo majetok značnej materiálnej hodnoty) udeľujú žiakovi pochvalu alebo iné ocenenie orgány národného výboru alebo minister školstva Slovenskej socialistickej republiky.

(5) Pochvaly a iné ocenenia sa zaznamenávajú do triednych výkazov.

(6) Opatrenie na posilnenie disciplíny žiakov sa ukladá za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku. Toto opatrenie predchádza spravidla zníženiu stupňa zo správania.

(7) Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z týchto opatrení: napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa a pokarhanie od riaditeľa školy.

(8) Triedny učiteľ udeľuje pokarhanie po prerokovaní a so súhlasom riaditeľa školy. Riaditeľ školy udeľuje pokarhanie po prerokovaní v pedagogickej rade. Napomenutie a pokarhanie sa udeľujú pred kolektívom triedy alebo školy.

(9) O udelení opatrenia informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zástupcu žiaka; opatrenie sa zaznamenáva do triedneho výkazu.

Záverečné ustanovenia

§ 13
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 126/1978 Zb. o základnej škole,

2. úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 9. júna 1975 č. 4116/1975-I o organizácii základných deväťročných škôl, registrovaná v čiastke 22/1975 Zb.,
3. úprava Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky zo 7. júla 1980 č. 5138/1980-20 o zriaďovaní a organizácii tried pre nadaných a talentovaných žiakov na základných školách, registrovaná v čiastke 4/1981 Zb.,
4. smernice Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 26. júla 1973 č. 8363/1973-I o individuálnom vyučovaní detí, ktoré zo zdravotných dôvodov nemôžu dochádzať do školy, registrované v čiastke 28/1973 Zb.

§ 14
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1985.

Minister:

Prof. Ing. Buša CSc. v. r.

1) § 7 ods. 3 zákona SNR č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 50/1984 Zb.).

2) § 34 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).

3) § 37 ods. 1 školského zákona.

4) § 42 ods. 1 školského zákona.

5) § 41 školského zákona.

6) Zákon č. 73/1973 Zb. o brannej výchove.

7) § 60 školského zákona.

8) § 23 ods. 1 a 2 zákona SNR č. 79/1978 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.